

Správa hlavnej kontrolórky Obce Bobrovník
o kontrolnej činnosti v obci v roku 2022 v súlade s § 18d zákona č.
369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

(predložená v súlade s § 18f, ods.1, písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení)

Kontrolnú činnosť v roku 2022 som vykonávala v súlade s Plánom kontrolnej činnosti na I. polrok 2022, ktorý bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 16.12.2021 uznesením č. 42/16-12-2021 a s Plánom kontrolnej činnosti na II. polrok 2022 ktorý bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 15.6.2022 uznesením č. 15/15-06-2022.

Vo svojej činnosti hlavnej kontrolórky som sa riadila ustanoveniami § 18d, 18e a 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. a zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite v platnom znení.

Pri výkone kontroly som postupovala v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými na kontrolovaných úsekoch, najmä zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p., zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v z.n.p. a ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p..

Kontrolované oblasti:

Činnosť obecného zastupiteľstva

V uvedenej oblasti som v roku 2022 vykonala kontrolu vecnej a formálnej stránky uznesení prijatých obecným zastupiteľstvom v roku 2021. Kontrola plnenia prijatých uznesení je vykonávaná pravidelne v rámci jednotlivých zasadnutí obecného zastupiteľstva v súlade s Rokovacím poriadkom starostkou obce vždy na najbližšom ďalšom zasadnutí OZ.

V činnosti hlavného kontrolóra som sa zamerala na dodržiavanie platných zákonov pri rozhodovaní obecného zastupiteľstva, či boli uznesenia prijaté v súlade so zákonnou kompetenciou rozhodovacieho orgánu obce a či boli riadne obcou zverejnené na stránke obce.

Vzhľadom na zistenia a závery z kontroly za rok 2021, sme v roku 2022 pristúpili k priebežnému pripomienkovaniu kontrole uznesení navrhovaných na prijatie obecným zastupiteľstvom v etape ich prípravy tak, aby na rokovania zasadnutí obecného zastupiteľstva mali náležitú predpokladanú formuláciu s odvolaním sa na príslušné ustanovenie zákona.

Z dôvodu zmeny na poste pracovníčky obecného úradu bol v oblasti vedenia agendy obecného zastupiteľstva prednostne zavedený spôsob poradenskej a konzultačnej pomoci pri príprave materiálov na zasadnutia OZ, až následne kontrola, čo malo za následok, že pri kontrole vecnej a formálnej stránky uznesení prijatých OZ za rok 2022 boli prijaté už len dve odporúčania.

Inventarizácia majetku obce

Pri kontrole majetku podľa inventúrneho súpisu v roku 2021 bolo zistené, že všetky pozemky sú v majetku obce na účte 031 uvedené spolu s jednou sumou. Pri následnej kontrole v roku 2022 som konštatovala, že odporúčania z roku 2021 boli zrealizované a pozemky vo vlastníctve aj spoluvlastníctve obce sú na účte 031 vedené pod parcelným číslom, druhom pozemku a jednotlivo ocenené sumou. Celková hodnota 87 pozemkov je 179 278,44,- €. Ku každému pozemku je potrebné ešte zaviesť inventúrnu kartu majetku s výmerou pozemku, vedenom na konkrétnom liste vlastníctva a v príslušnom registri „E“ alebo „C“, s uvedením titulu nadobudnutia pozemku či spoluvlastníckeho podielu.

Vykonávanie základnej finančnej kontroly

V rámci kontroly plnenia ustanovení zákona č. 375/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite som skontrolovala účtovné doklady (pokladničné doklady, faktúry a ostatné doklady), na ktorých je vykonávanie základnej finančnej kontroly povinné, a to v rozsahu, či je uvedený účtovný úkon v súlade s rozpočtom obce, v súlade s internými predpismi obce, všeobecne záväznými predpismi a zmluvami.

Základná finančná kontrola na sledovaných dokladoch je v súlade so zákonom opatrená dvoma podpismi – starostky obce a zamestnanca obce.

Pri kontrole iných dokumentov (inej právnej povahy – napr. zmluvy) bolo zistené, že na týchto nie je vyznačená základná finančná kontrola. Počas kontroly bol obci poskytnutý vzor pečiatky (nálepky), ktorá bude pripojená ku každej zmluve a podpísaná dvoma zodpovednými osobami.

Povinné zverejňovanie dokumentov obcou

Súčasťou kontroly bolo dodržiavanie ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, najmä § 5.

Obec má zriadenú vlastnú internetovú stránku od roku 2019. Na nej zverejňuje najpodstatnejšie materiály a dokumenty, ktoré je obec povinná zverejňovať:

- Objednávky (do 10 prac. dní od ich vystavenia), faktúry (do 30 dní odo dňa úhrady), zmluvy (ihneď po podpise, najneskôr do 3 mesiacov, inak nenadobudnú účinnosť) – *všetky náležitosti zverejňovania faktúr boli doplnené po kontrole (dátum vystavenia, dátum prijatia, dátum splatnosti, dátum úhrady obcou, dátum zverejnenia...)*
- Návrhy všeobecne záväzných nariadení obce a ich schválené podoby
- Návrhy rozpočtu a záverečného účtu obce, pred a po schválení v obecnom zastupiteľstve
- Materiály z obecného zastupiteľstva – pozvánky, zápisnice, uznesenia (*doplniť evidenciu dochádzky poslancov na zasadnutia*), Štatút obce, Rokovací poriadok obecného zastupiteľstva, zverejnenie odmeny zástupcu starostky, *doplniť Zásady odmeňovania poslancov OZ*
- Dokumenty z činnosti obecného úradu – oznamy, verejné vyhlášky, výročné správy, plán kontrolnej činnosti, tlačivá a formuláre z oblasti miestnych daní a poplatkov a pod.
- Fotodokumentáciu z obecných akcií a pod.

Vzhľadom na finančnú a technickú náročnosť spracovania a spravovania vlastného web sídla firmou na to určenou, obec na svojej stránke prostredníctvom obecného úradu sama zverejňuje najdôležitejšie informácie.

Zároveň je potrebné postupne doplniť údaje a informácie v súlade s § 5, ods.1.

Pre splnenie všetkých zákonných povinností by bolo potrebné zriadiť oficiálne webové sídlo, prepojiť ho s CUET (Centrálne ústredná elektronická tabuľa) – čo stojí nemalé finančné prostriedky - cca 800 až 1 000 eur za zriadenie web sídla a cca 800 až 1 000 eur za prepojenie na CUET a následne ročná aktualizácia obidvoch (cca 300 a viac eur), a tiež prepojenie s CRZ (Centrálne register zmlúv – tento krok sa už pripravuje, nakoľko nie je finančne a technicky náročný, ktorý bude zabezpečovať pracovníčka na obecnom úrade).

Oblasť miestnych daní a poplatkov

Obec je správcou miestnych daní a poplatkov na svojom katastrálnom území, vo všetkých jeho častiach (Hliník, Bobrovník, Tvarožná) v zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Bližšia úprava je v súlade s citovaným zákonom upravovaná vo Všeobecne záväznom nariadení obce, naposledy vo VZN č. 5/2022.

Obec vo svojich záverečných účtoch obce eviduje daňové a poplatkové pohľadávky, v priemere od 800 eur do 1 200 eur – väčšinou na poplatkoch za komunálny odpad a daň z nehnuteľnosti. Počet daňovníkov – dlžníkov sa pohybuje od 15 do 17, pričom sa niektoré mená vyskytujú opakovane, a to ja pri dani aj pri poplatkoch.

Obec v zmysle VZN daň do 3 eur nevyrubuje, zákon umožňuje až do 5 eur, a to z dôvodu vysokých nákladov na doručenie do vlastných rúk alebo do e-schránok a na administráciu celého procesu.

Vzhľadom na počet daňových dlžníkov a celkovú sumu nedoplatkov sa daňové a poplatkové nedoplatky pohybujú u niektorých od 4 eur do 200 eur v jednom prípade, pričom väčšina dlžníkov obci dlhuje v priemere okolo 30 eur.

Vymáhanie daňových nedoplatkov prostredníctvom exekútora je časovo a finančne náročné a neefektívne. Náklady na vykonanie exekúcie sú neadekvátne dlžným sumám.

V priebehu roku 2023 obec pristúpi k využitiu záložného práva na nehnuteľnosť či vodičský preukaz, aby sa dosiahla vyššia vymožiteľnosť daní a poplatkov. Ide o spôsob, ktorý obci nezvyšuje výdavky, pretože je ho možné zriadiť obcou samotnou, bez právneho zástupcu či exekútora.

V súvislosti s tým odporúčam obecnému zastupiteľstvu v priebehu roku 2023 prijať VZN o miestnom poplatku za rozvoj s účinnosťou od 1.1.2024, a to aj vzhľadom na možnosti výstavby v zmysle pripravovaných zmien a doplnkov územného plánu. Príjem z poplatku je síce jednorazový a je účelovo viazaný na budovanie obecnej infraštruktúry a iných verejnoprospešných stavieb, ale je istým príjmom do obce v závislosti od druhu stavby a jej podlahovej výmery.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. som v priebehu roku 2022 v súlade s § 18f, ods.1, písm. d) citovaného zákona predkladala Obecnému zastupiteľstvu správy a stanoviská, ktoré som spracovala:

- v súlade s § 18f, ods.1, písm. e) - *Správu o kontrolnej činnosti za rok 2021*, ktorú vzalo obecné zastupiteľstvo na vedomie uznesením č. 8/24-03-2022
- v súlade s § 18f, ods. 1, písm. c) - *Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Záverečného účtu obce Bobrovník za rok 2021*, ktorým som odporučila zastupiteľstvu schváliť Záverečný účet obce za rok 2021 bez výhrad, a ktoré vzalo na vedomie Obecné zastupiteľstvo uznesením č. 13/15-06-2022
- v súlade s § 18f, ods. 1, písm. c) - *Stanovisko hlavného kontrolóra k Návrhu rozpočtu obce Bobrovník na rok 2023* s odporúčaním pre OZ Návrh rozpočtu obce na rok 2023 schváliť, ktoré zastupiteľstvo vzalo na vedomie uznesením č. 5/30-11-2022a)
- *Stanoviská* hlavného kontrolóra *k rozpočtovým opatreniam* schválených obecným zastupiteľstvom alebo vykonaných starostkou obce
- v súlade s § 18f, ods.1, písm. b) som spracovala a predložila obecnému zastupiteľstvu na schválenie *Plán kontrolnej činnosti na II. polrok 2022* schválený uznesením Obecného zastupiteľstva č. 15/15-06- 2022 dňa 15.6.2022 *a Plán kontrolnej činnosti na I. polrok 2023* schválený uznesením Obecného zastupiteľstva č. 4/30-11- 2022 dňa 30.11.2022.

Vnútorne predpisy, uznesenia a VZN obce vypracované a schválené v roku 2022

V priebehu roku 2022 som sa okrem iného vyjadrovala k materiálom predkladaným na zasadnutie OZ, k všeobecne záväzným nariadeniam obce, poskytovala som konzultácie k navrhovaným a prijímaným uzneseniam Obecného zastupiteľstva, pracovným materiálom aj k agende úradu, poskytovala som potrebné vzory rozhodnutí.

Vyjadrovala som sa k zmluvným vzťahom, k zápisniciam, k úpravám rozpočtu a rozpočtovým opatreniam, k inventarizácii majetku a pod..

Konzultovala som ich za účasti externého pracovníka, zamestnankyne a starostky obce.

Priebežnými konzultáciami so starostkou obce, zamestnankyňou obce a externým účtovníkom som sa snažila preventívne predchádzať prípadným nedostatkom a spoločne sme hľadali zákonné riešenia vzniknutých situácií.

Záverom konštatujem, že obec mi pre prácu hlavného kontrolóra vytvára dobré pracovné podmienky. Nie sú problémy pri predkladaní požadovaných materiálov a dokladov zo strany zodpovedných zamestnancov, pokiaľ ich majú k dispozícii.

Vzhľadom na rozsah kontrolných zistení a odporúčaní, budú niektoré kontrolované úseky predmetom následných kontrol, napr. inventarizácia majetku obce, zverejňovanie zákonom daných dokumentov a informácií, miestne dane poplatky.

V Bobrovníku 28.2.2023

PhDr. Desana Stromková
hlavná kontrolórka Obce Bobrovník